

(מזוזה נקראת) מקום שפתח הבית שורה, כדגמא שלמעלה, מקום שפתח הבית העליון שורה נקרא מזוזה, שהיא תקון הבית ופתח הבית. מאותה מזוזה בורחים בעלי שמירת החקים. בעלי הדינים לא נמצאים לפניה. וכנגד זה למטה, כשאדם מתקין מזוזה לבית והשם הקדוש הזה רשום באותיותיו, האדם הזה מתעטר בעטרות רבנו, ולא קרבים לפתח ביתו מינים רעים ולא נמצאים שם.

רבי אבא היה בא מלראות את רבי שמעון, פגע בו רבי יצחק, אמר לו, מאין באת בעל האור? איש שנדבק באש אוכלת כל יום, הרי האור שורה עמו. אמר לו, שנינו שחיוב על האדם לקבל פני שכינה בכל ראש חדש ושבתות, ומיהו? רבו. כל שפן מנורה העליונה הקדושה שכל בני העולם רוצים לקבל פניו. אמר רבי יצחק, אחר עמד ואקבל פני השכינה, ואטעם מאותם דברים עליונים שטעמת לפניו.

פתח רבי אבא ואמר, (שם קב) שיר המעלות אליך נשאתי את עיני הישבי בשמים. שיר זה לא כתוב מי אמרו. אלא בכל מקום שהוא סתום, רוח הקדש אמרה על כנסת ישראל בגלות. הישבי בשמים?! הישבי צריך לו לכתב! מה זה הישבי?

א"ר בארנו, מי שרוצה להתפלל תפלתו לפני המלך הקדוש, צריך לבקש מעמק הכל להוריק ברכות למטה, כמו שכתוב (שם קל) שיר המעלות ממעמקים קראתיך ה'. ויו"ד זו היא יתרה, עמק הכל היא, ובזה צריך לבקש בקשתו, להוריק ברכות לאותו מקום שנקרא

אתר דפתחא דביתא שריא, כגוונא דלעילא, אתר דפתחא דביתא עלאה שריא, מזוזה אקרי. דהוא תקוונא דביתא, ופתחא דביתא. מההיא מזוזה ערקין מארי נימוסין, מארי דדינין קמיה לא משתכחי. וקבל דא לתתא, פד בר נש אתקין מזוזה לפתחא דביתא, והאי שמא קדישא רשים באתווי, האי בר נש אתעטר בעטרוי דמאריה, ולא קרבין לפתחא דביתיה זינין בישיין, ולא משתכחי תמן.

רבי אבא הוה אתי מלמחמי לרבי שמעון, פגע ביה רבי יצחק, אמר ליה מאן אתי, מאריה דנהורא, גבר דאתדבק בנורא דאכלא כל יומא, הא נהורא עמיה שרי. אמר ליה, תנינן דחיובא עליה דבר נש, לקבלא אפי שכינתא, בכל ריש ירחי ושפתי. ומאן איהו. רביה. כל שפן בוצינא עלאה קדישא, דכל בני עלמא בעאן לקבלא אנפוי. אמר רבי יצחק, אהדרנא עמד, ואקבל אנפי שכינתא, ואטעם מאינון מלין עלאין, דאטעמת קמיה. פתח רבי אבא ואמר, (תהלים קכג) שיר המעלות אליך נשאתי את עיני היושבי בשמים. שיר דא, לא כתיב מאן אמרו. אלא בכל אתר דאיהו סתים, רוח הקדש אמרו עלייהו דישראל בגלותא. היושבי בשמים, היושב מיבעי ליה, מאי היושבי.

א"ר אוקימנא, מאן דבעי לצלאה צלותיה קמי מלכא קדישא, בעי למבעי מעמיקתא דכלא, לארקא ברכאן לתתא, כמה דכתיב, (תהלים קל) שיר המעלות ממעמקים קראתיך יי'. והאי יו"ד יתיר, עמיקתא דכלא היא, ובהאי בעי למבעי בעותיה, לארקא ברכאן לההוא אתר דאקרי שמים, לאתזנא

שמים, להזין ממנו את הכל. ועל זה הישבי בשמים, בשמים ממש. שפשאותן ברכות שופעות ונמשכות מאותו מקום עמק הכל, ומתישבים במקום שנקרא שמים, אז ברכות נמצאות בעליונים ובתחתונים. כעניי עבדים אל יד אדוניהם, מה זה כעניי עבדים? אלו אותם שאר גדולי העמים שלא נזונים אלא משרי (גוף) נוף האילן שישאל נדבקים בו. וכשישראל לוקחים ברכות מאותו מקום, כלם מתברכים מישראל.

כעניי שפחה אל יד גברתה - זוהי השפחה שבארנו, שהקדוש ברוך הוא הרג את הכח שלה במצרים, שהרי אין כח שלה אלא רק כששופע מתמצית של ארץ ישראל. וארץ ישראל נקראת גברתה, ועל זה כתוב (משלי ל) תחת שלוש רגזה ארץ. איזו ארץ? זו ארץ ישראל, כמו שנתבאר. תחת עבד פי ימלוך - אלה אותם עבדים שאמרנו, כשנתן השלטון לאחד מהם. וזהו שכתוב אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים. שפחה פי תירש גברתה (מי היא) - זוהי שפחה כמו שאמרנו.

בא וראה, מצד השפחה הזו יוצאים כמה שומרי חק בעלי דינים, מקטרגים כנגד ישראל כדי לקטרג עליהם, והקדוש ברוך הוא עושה לישראל שמירה כאב שרוצה לשמר את בנו מהכל. אמר הקדוש ברוך הוא לישראל, כמה מקטרגים מזמנים כנגדכם, השתדלו בעבודתי, ואני אשמר אתכם מבחוז, ואתם תהיו זמינים בכתיהם בפנים וישנים במטותיכם, ואני אשמר אתכם מבחוז וסביב מטותיכם.

מניה פלא, ועל דא היושבי בשמים, בשמים ממש, דכד אינון ברכאן נגידו ואתמשכו מההוא אתר עומקא דכלא, ואתישבן באתר דאקרי שמים, כדין ברכאן משתפחי בעלאי ותתאי.

כעניי עבדים אל יד אדוניהם, מאי כעניי עבדים. אלין אינון שאר רבבי עמין, דלא אתזנו אלא משיורא (כ"א נופא) נופא דאילנא, דישאל מתדבקי ביה. וכד ישראל נטלין ברכאן מההוא אתר, פלהו מתברכן מישראל.

כעניי שפחה אל יד גברתה, דא היא שפחה דאוקימנא, דקטיל קדשא בריך הוא חילא דילה במצרים, דהא לית חילא דידה, אלא כד אתנגיד מתמצית דהאי ארץ ישראל. וארץ ישראל (דף רס"ו ע"א) גברתה אקרי. ועל האי כתיב, (משלי ל) תחת שלש רגזה ארץ. מאן ארץ. דא ארץ ישראל, כמה דאתמר. תחת עבד פי ימלוך, אלין אינון עבדים דקאמרן. כד אתיהיב שלטנותא לחד מניהו. ודא הוא דכתיב, אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים. שפחה כי תירש גברתה (כ"א מאי היא) דא היא שפחה דקאמרן.

תא חזי, מסטרא דהאי שפחה, נפקי כמה גרדיני טהירין, מקטרגין לקבלייהו דישאל, ולקטרגא לון. וקודשא בריך הוא עביד להו לישראל נטירו, כאפא דבעי לנטרא לבריה מן פלא. אמר קדשא בריך הוא לישראל, כמה מקטרגין זמינין לקבלייכו, אשתדלו בפולחני, ואנא אהא נטיר לכו לבר. ואתון תהווין זמינין בבתיכון מלגו, וניימי בערסיכון, ואנא אהא נטיר לכו לבר, וסוחרני ערסייכו.